

SKEPP O'HOJ

NR 4 November 2004

I detta nr:

- **Ordföranden har ordet.**
- **Vinnarlaget i årets 5-kamp**
- **Soppkvällen den 23 september**
- **Stålbud eller härdsvälta, En jämförelse mellan två försvarsbeslut**
- **En påminnelse om våra aktiviteter**
- **Bokpresentation**
- **Klubbstugan**
- **Bilaga: Preliminärt program för 2005**

Flottans mäns avdelning 11, Nynäshamn

Ordförande: Bo Schagerberg	08 - 530 447 57
Mob	070 - 521 44 39
Vice ordf. : Hans Martinelle	08 - 520 211 13
Mob	070 - 566 06 61
Sekreterare: Rune Stang	08 - 520 305 55
Mob	070 - 369 29 38
Kassör: Karl-Erik Hedberg	08 - 500 845 17
Mob	073 - 043 22 59
Ledamöter: Kent Pejdell	08 - 520 164 84
Kent Hermansson	08 - 520 149 47
Mob	070-585 02 93
Börje Svaleklev	08 - 520 138 51
Mob	070-600 63 38
Suppleanter: Gunnar Agnerby	08 - 520 129 35
Anders Möllerström	08 - 520 172 91

Adress: FM avd 11 NYNÄSHMN
c/o Bo Schagerberg
Sunnerbyv 6
148 71 SORUNDA
e-mail : bo.sch@telia.com

Kassör: FM avd 11 Nynäshamn
c/o K-E Hedberg
Nynäsv 17 A

Postgiron: 28 21 05 - 6

produktion: st-media
R Stang
Skogsv 4
148 30 ÖSMO
Tfn 08-520 30 555
Mob 070-369 29 38
e-mail: st-media@telia.com

Ordföranden har ordet

Så har det äntligen hänt...

Försvarsberedningen har lämnat sitt förslag och för oss som är bosatta i Nynäshamn är det ingen rolig läsning.

Man kan ju fråga sig hur man tänker. Jag kan inte komma bort från att det är en blandning av åtgärder som borde gjorts tidigare, men där även regionala åtgärder och historia har

påverkat försvarsbeslutet. Hur ska man annars tolka att Karlskrona blir bas när man för 50 år sedan använde argumenten att inte ha en krigsmakt inom en stadskärna. Jag tänker då på flytten från Skeppsholmen/Djurgården till Haninge/Muskö. Detta oavsett om man idag skall ha insatsförsvar i stället för invasionsförsvar. Argumenten 1950 var, att här finns en frihet att öva och utvecklas utan att allmänheten kommer i kläm. Här byggdes upp anläggningar som saknar motstycke på annan plats.

Men allmänheten dvs. den befolkning som bor i Mälarenregionen och är nära fyra miljoner eller nästan halva Sveriges befolkning känner också en stor trygghet med ett försvar med resurser inom regionen. Trots allt är det längre till Sundsvall och Göteborg från Karlskrona än det är från Berga/Muskö. Här finns också färdiga enheter som inte behöver byggas upp.

VARFÖR skall man ta bort denna trygghet för en stor del av befolkningen?

VARFÖR kan inte vi Mälarenområdet få ha regionala synpunkter lika andra?

VARFÖR vaknar vi så sent? Nu när klockan är slagen skall man protestera!

Jag är också lite härsken för att både Nynäshamns innevånare och våra medlemmar inte förrän nu har förstått vad som är på väg att hända med vår bas, att jobb går förlorade, att skatteunderlag från minst trehundra människor bosatta inom vår kommun försvinner.

Jag kan heller inte låta bli att göra en jämförelse med vår förening och våra medlemmar. När vi bjuder in till fest, utflykt, information eller till ett intressant föredrag och inte i tid får in anmälningar måste jag ställa mig frågan?

VARFÖR kommer anmälningarna oftast en eller två dagar efter att tiden gått ut?

VARFÖR deltar man inte istället för att efteråt säga att där hade jag velat vara med?

VARFÖR använder man inte vår stuga mer eller tycker att den ligger avsides? Vi hjälper till med transport om det är ett problem bara vi vet att ni vill komma. Var glad att vi har stugan. För närvarande till en mycket låg kostnad.

Andra föreningar har längre väg att åka och sämre förbindelser. Det går buss! Det är många som bor på Muskö.

Snart kanske vi inte har något alls. Sätt fart och gör något. Visa att vi har medlemmar som vill något.

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR.

Vi ses vid Lille jul!

Vinnarlaget i årets 5-kamp

Här ovan presenteras det vinnande laget i årets 5-kamp som gick av stapeln i Norrtälje. Från vänster i bild ser ni en mycket nöjd ordförande, Bo Schagerberg. Övriga lagmedlemmar, Nils Stertman, Nils Thomasson, Kent Hermansson, Kjell Lundin och Kent Pejdel förfaller inte heller de speciellt ledsna över vinsten. Den fyrbenta kamraten i mitten ser dock måttligt intresserad ut och har förmodligen helt andra saker att tänka på.

Ärtkvällen den 23 september

Kentarna överaskade denna kväll med att servera ärtsoppa vilket uppskattades av gästande jubilarerna och övriga som anslutit denna kväll.

Som sig bör blev Georg Nilsson som hade blivit 80 år den 6/9 och Eron Wersén 75 år den 27/7 vederbörligen firade. Det hurrades och delades ut presenter från kamraterna i föreningen.

Johan Sjöström som även han firat sin 75-års redan den 2/6 kunde tyvärr inte delta denna kväll. Johan blev firad av ordförande och ett par medlemmar när han något senare, i början på oktober var ute och hjälpte till med målning av stugan.

Örkn Gunnar Möller

höll ett mycket intressant föredrag om minor i haven runt vårt land. Där vi bl a fick veta att det under andra världskriget lades ca 165 000 sjöminor ut i Östersjön, Öresund och Västerhavet. Ett stort arbete med att röja minorna genomfördes under flera årtionden efter andra världskriget, VKII, och då främst i farleder och andra

för sjöfarten och fisket viktiga områden. I samband med frigörelsen för de tre baltiska staterna har Sverige genomfört och lett ett antal internationella minröjningsoperationer i farvattnen utanför länderna i Baltikum. Ca 500 minor och andra ammunitionseffekter har oskadliggjorts. Det svenska minröjningsförbandet står sedan några år tillbaka i 30 dagars beredskap för internationella minröjningsinsatser och har deltagit i stora internationella Natoleda övningar.

I samband med bärgningen av DC 3:an lokaliserades och oskadliggjordes ett 50-tal minor av den svenska minkrigsflottiljen i området för vrakplatsen. Sprängkraften i det kvarvarande sprängmedlet i minorna har visat sig vara mycket stor. Minröjningen i området var en förutsättning för den framgångsrika bärgningen av flygplansvraket. Frågan väcktes då huruvida det finns kvar fler av de minor som lades ut under VKII. En omfattande studie har genomförts och ett sökföretag benämnt LÅNGAN, har påbörjats där tre utpekade områden undersöks för att verifiera förekomsten av kvarvarande ammunitionseffekter. Ett område är utanför Stockholm, det andra sydost om Öland och det tredje strax norr om Göteborg på västkusten. Vid undersökningen i Stockholmsområdet lokaliserades och oskadliggjordes ett antal äldre minor och andra ammunitionseffekter.

Närmast fortsätter undersökningen i två områden på västkusten under vecka 43.

Stålbåd eller härdsvälta

En jämförelse mellan två Försvarsbeslut

För 79 år sedan togs ett Försvarsbeslut som innebar ett stålbåd för Försvarsmakten. Även inför årets Försvarsbeslut hopar sig orosmolnen bland officerarna. Anledningarna till oro förr och nu är dock helt skilda, anser strategilärare Tommy Jeppsson.

Om 1925 var ett stålbåd riskerar 2004 att bli en härdsvälta! Så kan jämförelsen negativt uttryckas. Den är dock inte rättvisande! Visst skedde en kraftig minskning 1925, särskilt för armén. Samtidigt skapades något nytt och framtidsinriktat, i form av Flygvapnet. Problemet var att de kvalitativa intentionerna bara genomfördes i mycket begränsad utsträckning. Detta eftersom en gynnsam säkerhetspolitisk situation togs till intäkt för en återtagandefilosofi vars konturer vi känner igen från senare år.

I 1925 års Sverige var nästan alla medborgare födda i landet. Befolkningen var således homogen. Samhällets självförsörjningsgrad var hög och en betydligt mindre del av befolkningen, jämfört med dagsläget, var bosatt i städerna.

År 2004 är bilden helt annorlunda. Sverige är helt beroende av omvärlden för sin försörjning. Befolkningen är mångkulturell. Detta rymmer en säkerhetsdimension om svårigheterna ökar med att integrera de nya svenskarna i samhället. Polarisering av olika befolkningsgrupper ger erfarenhetsmässigt god näring åt varierande grader av interna spänningar och konflikter i samhället.

Säkerhetspolitik

Finland, Estland, Lettland och Litauen var fria stater 1925. Sovjetunionen var efter första världskriget försvagad och geografiskt tillbakaträngt. Och som en resultat av Versaillesfreden 1918 ansågs Tyskland som uträknat för överblickbar tid. Förhoppningarna om att Nationernas Förbund skulle skapa varaktig fred var stor. Hotbilden utgjordes av statliga aktörer och kan karakteriseras som symmetrisk. Detta medförde att vi hade en god underrättelsebild av närområdets krigsmakter avseende numerär och kvalitet.

I dag är Östersjön ett NATO/ EU - innanhav. De baltiska staterna är fria nationer efter en knappt halvsekel lång sovjetisk ockupation. Ländernas NATO och EU medlemskap ökar ur ett svenskt perspektiv deras värde som "buffertstater" jämfört med hur läget var på 1920-talet.

I dag är hoten transnationella. Aktörerna kan vara statliga eller icke statliga våldsintreprenörer. Således en mix av sammanvävda civila och militära hot. Fokus är de asymmetriska hoten vilket ökar samarbetskraven mellan samtliga medel som staten disponerar för maktutövning, såväl nationellt som internationellt.

Militär infrastruktur och personal

Jämfört med dagsläget fanns efter 1925 en relativt stor grundorganisation för Armén och Marinen. Försvaret fanns representerat och synligt i alla landsdelar, vilket inte kommer att vara fallet efter det kommande

Biderna: Överst kryssren Fylgia i början av 20-talet. I mitten Tre Kronor ett resultat av upprustningen efter 1925 års försvarsbeslut, nämligen under VK 2. Tyvärr blev fartyget inte klart förrän kriget var slut. Det tar tid att rusta upp. Längst ner framtidens fartyg är redan här; korvetten Visby.

försvarsbeslutet. En minskning av det fast anställda befälet skedde efter 1925. Avsikten är att detsamma skall ske under genomförandet av kommande försvarsbeslut.

Efter 1925 fanns en stabilitet i utbildningen. Underofficerare och en stam av underbefäl svarade för att utbildningsmässig kvalitet byggdes underifrån i organisationen. Dessa befälskategorier av långtids-tjänstgörande gav stabilitet också i ett system som efter 1925 innebar

förkortad utbildningstid av de värnpliktiga. I tillägg hade många officerare, underofficerare och underbefäl erfarenhet av bered-skapstjänstgöring åren 1914-1918. Tillgången på aktivt erfaret truppbefäl var betydelsefullt när Krigsmakten skulle byggas ut under det andra världskriget.

I dag existerar ingen grupp av befäl som ger långsiktig kvalitet och stabilitet i utbildningsarbetet, liksom är chefer på grupp- och plutonsnivån i insatsorganisationen. Här har Sverige en "udda" befälsstruktur jämfört de NATO/EU länder som har lång erfarenhet av att nyttja de militära maktmedlen som ett aktivt säkerhetspolitiskt verktyg. I detta avseende finns en uppenbar risk att vi i dag befinner oss i en sämre situation än vad vi gjorde 1925.

Kvalité

Den svenska krigsmakten av år 1925 minskades med utgångspunkt från den omfattande militära utbyggnad som skett under decennierna på ömse sidor av det förra sekelskiftet. Armén och Kustartilleriet reducerades medan Flottan bibehölls i stort sett intakt och förblev relativt stark utifrån de förhållanden som var rådande runt Östersjön. Flygvapnet nyuppsattes, även om processen gick långsamt och flygmaterielen var av relativt låg internationell kvalitet.

I dagens Försvarsmakt sker neddragningarna utifrån den stora minskning som skedde år 2000. Materiel liksom personell kvalitet håller god internationell standard undantaget avsaknaden av en grupp befäl som från grunden genererar kvalitet i våra system. I dag, precis som 1925 besitter vi inte alla komponenter i ett komplett militärt försvar. Detta är emellertid ett historiskt normaltillstånd för småstater som alltid har begränsade resurser som kan satsas för militära ändamål. En stor fråga i dag är däremot om vi har den rätta organisationen, utbildningen, personalförsörjningssystemet och materielen för att möta de hot som för överblickbar tid domineras av de asymmetriska?

Billigare materiel

1925 års teknologinivå gjorde att småstaterna kunde anskaffa fler militära kapacitetsslag än i dag. Vi hade i tillägg en relativt hög självförsörjningsgrad avseende inhemskt tillverkad materiel. Idag framtvingar de ekonomiska realiteterna, sannolikt också i ett kortare tidsperspektiv, en nischning eller specialisering. Det kan innebära att vissa kapaciteter som vi besitter i dag är frånvarande i morgon. I tillägg nödvändiggör kostnaderna för försvarsmateriel ett allt intimare samarbete i försvarsindustrifrågor. Påståendet att utvecklingen i riktning mot specialisering och internationellt försvarsindustrisamarbete högst sannolikt kommer att påverka säkerhetspolitiken ter sig knappast särskilt djärvt.

Svårt jämföra

Visst finns det en del yttre likheter mellan den situation som rådde 1925 och dagsläget. Men olikheterna är desto fler. Enbart det faktum att det skiljer 79 år mellan 1925 och 2004 gör att största försiktighet bör iaktas med tvärsäkra slutsatser avseende likheter.

År 1925 var staten som begrepp något mycket konkret, med tydligt urskiljbara geografiska gränser. I dag är vår omvärld, åtminstone den västliga och västinfluerade, allt mera globaliserad. Detta får som konsekvens ett ökande mellannationellt beroende på det ekonomiska men också på det säkerhetsskapande området. Vi kan dra erfarenheter ur historien men den upprepar sig inte varför 1925 års försvarsbeslut var ett resultat av sin tids förutsättningar medan det kommande beslutet i lika hög grad speglar vår tid.

Övlt

Tommy Jeppsson

Lärare i strategi

vid Försvarshögskolan

Ur Officerstidningen nr 5/04

En påminnelse om kommande aktiviteter

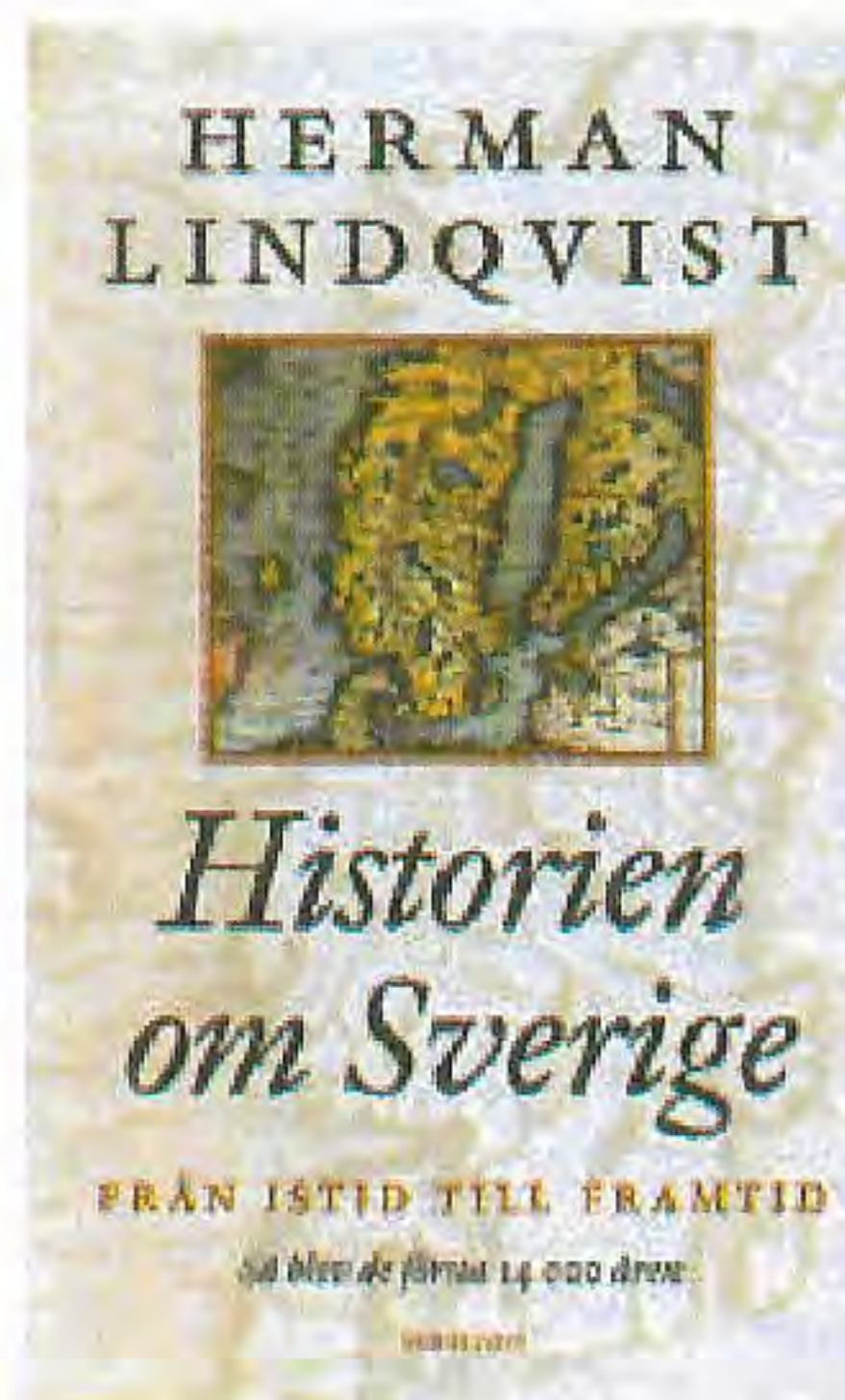
November	25	Soppmiddag
	25	Haninge FM anordnar berättarafton med ärtmiddag på Berga. "Bärgningen av Wasa" O Johnsson kåserar. Anmälan senast 12/11
	28	Adventsgudstjänst med förbön för sjöfarare i Allhelgonakyrkan i Stockholm
December	07	Styrelsemöte
	11	Lille Jul

Vårt preliminära programblad för 2005 bifogas som "kylskåpsdörrbilaga"

Anmäl i god tid till Klubbmästaren Kent Hermansson 08 - 520 149 47 Mob 070-585 02 93 om ni avser delta i någon av våra eller Haninge FM aktiviteter.

Vi brukar även försöka påminna, genom att föra in en notis i NP under rubriken "Nytt från föreningar"

Historien om Sverige- Från istid till framtid

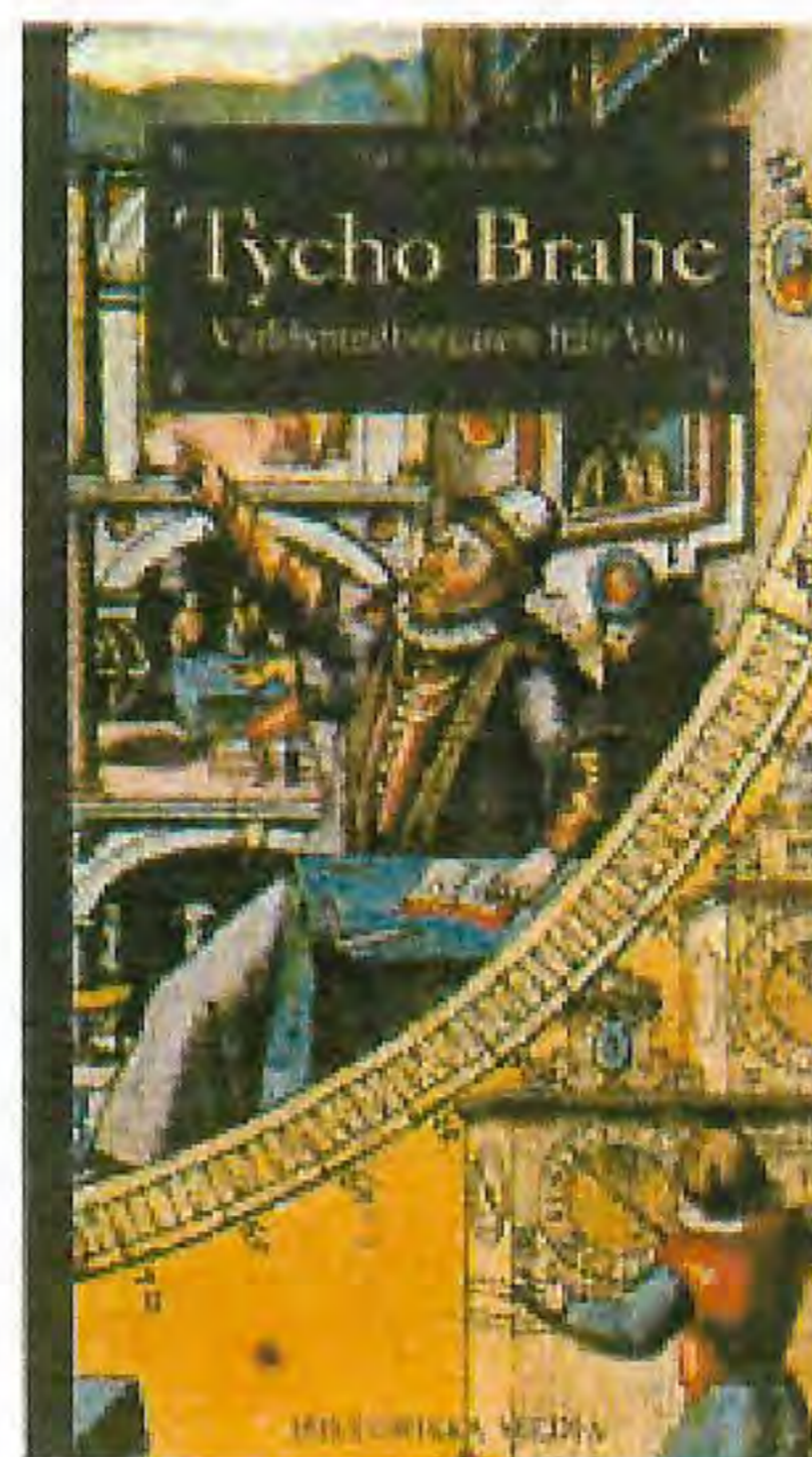
Herman Lindqvist
Norstedts

I fjorton tusen år har människor jagat, odlat, byggt, kämpat och älskat i det som i dag är Sverige. Herman Lindqvist berättar historien om hur ett kargt område vid Europas norra iskant blev ett av jordens rikaste och mest utvecklade länder. Från istid till framtid är Herman Lindqvists tidigare böcker om Sveriges historia komprimerade och sammanfattade i en enda volym på drygt 700 sidor.

Tycho Brahe. Världsmedborgaren från Ven

Åke Jönsson
Historiska Media

Den 11 november 1572 förändrades Tycho Brahe världshistorien. Tycho Brahe fick syn på en ny stjärna och påbörjade sina observationer som skulle sätta världsbilden i gungning. Åke Jönsson beskriver i populärvetenskaplig form, i en bok som är rikt illustrerad av bilder, inte bara astronomen Brahe, utan också en man som var forskningschef, säkerhetspolitisk rådgivare, alkemist, poet och familjefar.

KLUBBSTUGAN

Under sensommaren och hösten har en del medlemmar skrapat och målat fasaden på stugan som numera lyser än mer klargult i höstmörkret.

Trappan till verandan har av stugfogden försetts med räcke, som målats vitt.

Invändigt har toaletten snyggats till och målats, allt för att göra det än trivsammare för medlemmarna som väljer att använda stugan som bas för en höstpromenad och att sedan kura skymmning därute någon gång.

Ni vet väl om att alla när som helst är

(Glömt var nyckeln förvaras?? Kontakta
någon i styrelsen.)

att besöka stugan.

Välkomna

FLOTTANS MÄNS LOKALFÖRENING 11 I NYNÄSHAMN

